

ارائه یک چارچوب جامع مبتنی بر روش فراترکیب به منظور استفاده از تکنیک‌های داده‌کاوی در مسائل مدیریت منابع انسانی

مجتبی تلافی داریانی^{۱*}، سید حسین خبیری^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت کسب و کار، دانشکده مدیریت، دانشگاه تهران

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت کسب و کار، دانشکده مدیریت، دانشگاه تهران

mojtabatalafi@ut.ac.ir

چکیده

در فضای کسب و کار امروزی شاهد این هستیم که در بخش‌های مختلف سازمان‌ها، داده‌های خام فراوانی انباشته شده است که روز به روز بر حجم آن‌ها افزوده می‌گردد؛ اما با بی‌توجهی به این داده‌ها خود را از دانش نهفته در آن‌ها محروم نموده ایم. به طوری که وضعیت کنونی ما مصداق بارز غرق در داده‌ها و تشنه دانش بودن می‌باشد. بخش منابع انسانی سازمان‌ها نیز از این قاعده مستثنی نمی‌باشد به گونه‌ای که در هر سازمان حجم عظیمی از فایل‌ها و فرم‌ها حاوی اطلاعات نیروی انسانی وجود دارد که بی‌اهمیت انگاشته شده‌اند. غافل از این که الگوهای پنهان در میان آن‌ها می‌تواند عصای دست مدیران ارشد و گره‌گشای مسائل مختلف مدیریت منابع انسانی باشد. به همین منظور هدف اصلی این مقاله بررسی نظام‌مند مطالعات صورت پذیرفته در زمینه داده‌کاوی منابع انسانی می‌باشد تا با ارائه یک مدل حاصل از ترکیب نتایج آن‌ها، اهمیت این موضوع بیش از پیش نمایان گردد. در این راستا از روش فراترکیب برای تحلیل نتایج پژوهش‌ها استفاده شده است به طوری که پس از اجرای مراحل مختلف این روش در نهایت یک چارچوب جامع و نقشه راه مفید به منظور اجرای روش‌های داده‌کاوی در حوزه‌های مختلف مدیریت منابع انسانی ارائه شده است که پژوهشگران می‌توانند در تحقیقات آتی خود از آن استفاده نموده و به راستی آزمایی آن بپردازند.

واژگان کلیدی: داده‌کاوی، مدیریت منابع انسانی، داده‌کاوی منابع انسانی، فراترکیب، کشف دانش

مقدمه

با توجه به این که روز به روز بر حجم داده‌های انباشته شده در قسمت‌های مختلف صنعت و بخش‌های مختلف کسب و کار افزوده می‌شود؛ لذا این فرصت نیز بیش از پیش به وجود می‌آید که به پردازش داده‌ها پرداخته شود. داده‌کاوی ابزاری است که در استفاده از این فرصت‌ها می‌تواند اثرگذار باشد. موفقیت در محیط کسب و کار داده‌محور امروزی نیازمند مهارت تفکر درباره این موضوع است که چگونه می‌توان مفاهیم بنیادی علم داده را در خصوص مسائل خاص کسب و کار به کار گرفت تا به شکل تحلیلی به داده‌ها نگرینسته و درباره آن‌ها اندیشید.

در سال‌های اخیر مطالعاتی که در زمینه‌های مختلف علوم، از روش‌های داده‌کاوی بهره‌گرفته‌اند هر یک شاهد و گواهی است بر این مطلب که تصمیم‌گیری داده‌محور و تکنولوژی‌های کلان داده توانایی بهبود عملکرد کسب و کار را دارند. در علوم مدیریت نیز شاهد این بوده ایم که داده‌کاوی در زمینه‌های مختلفی همچون مدیریت ارتباط با مشتری، مدیریت مالی، مدیریت تولید و ... رسوخ نموده و تأثیر مثبت خود را به وضوح نمایان ساخته است. مدیریت منابع انسانی نیز از این مورد مستثنی نبوده و پژوهشگران از فرصت‌های موجود در این زمینه به خوبی استفاده کرده و کارایی داده‌کاوی را در مسائل مربوط به منابع انسانی نیز